

KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE AINEKAVA

põhikooli 7. klassile

1. Õpieesmärgid

7. klassis käsitöö ja kodunduse õppeainega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest; hindab tööd ja töö tegijat;
- 2) mõistab tehnoloogia arengut, näeb sellest tulenevaid muutusi töös ning nende mõju keskkonnale;
- 3) kavandab ja teostab oma ideid ning lahendab loovalt endale võetud ülesandeid;
- 4) võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- 5) teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- 6) töötab meeskonnas ja tajub oma võimeid ühistöös;
- 7) lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana;
- 9) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas.

2. Õppesisu

Käsitöö teemad 34t.

2.1 Sissejuhatus. 05 tund

2.2 Materjalid 1,5 tundi

Tekstiilkiudained. Keemilised kiud. Tehiskiudude ja sünteetiliste kiudude saamine ja omadused.

2.3 Rahvakunst Kudumine 18 tundi

Kudumine Eesti rahvakunstis.

Käsitsi tehtava töö väärtustamine tarbekunsti osana või isikupärase eneseväljendusena. Silmuste kahandamine ja kasvatamine. Ringselt kudumine. Kirjamine. Erinevate koekirjade kudumine skeemi järgi. Silmuste arvestamine, eseme kudumine ja viimistlemine

2.4 Tikkimine 14 tundi

Tutvumine erinevate tikanditega. Tikand loomingulise väljendusvahendina.

Sümbolid ja märgid.

Võimalusel tikandi kavandamine ja loomine arvuti abil.

2.5 Kodundus 12 t.

Kuumtöötlemise viisid. Toiduainetes toimuvad muutused kuumtöötlemisel, toitainete kadu. Supid. Maitseained ja roogade maitsestamine. Kuumtöödeldud järelroad. Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad. Lisaained toiduainetes. Toiduainete toitainelise koostise hinnang. Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest. Internetipõhised tervisliku toitumise keskkonnad.

2.6 Projektõpe 16 t.

Projektid võivad ollani tehnoloogiaõpetuse, käsitöö kui ka kodunduse valdkonnast. Projektitöid võib lõimida omavahel, teiste õppeainete ja klassidevaheliste projektidega hihg ülikooliliste ja pikemaajaliste koolidevaheliste ettevõtmistega

"Oma tuba, oma luba";

Arutletakse kunsti, käsitöö ja moe seoste ning käsitöö ja kergetööstuse tähtsuse üle ajaloo ja tänapäevamaailmas. Tutvutakse erinevate materjalide ja nende omadustega ning proovitakse nende kasutamise mitmesuguseid tehnikaid. Õpitakse nägema leidma huvitavaid ning uudseid lahendusi esemete ja toodete disainimisel. Oluline osa on säilitada ja arendada rahvuslikke kultuuritraditsioone käsitöös.

2.7 Tehnoloogiaõpetus 8 tundi

3. Õpitulemused.

7. klassi õpilane:

- 1.Otsib ülesannete täitmisel abi nüüdisaegsest teabelevist;
- 2.Kirjeldab keemiliste kiudainete põhiomadusi, kasutusalasid ning hooldustingimusi;
- 3.Võrdleb materjalide valikul nende mõju tervisele,
- 4.Kombineerib oma töös erinevaid materjale;
- 5.Koob kirjalist pinda ning koekirju koeskeemi kasutades;
- 6.Koob ringselt;
- 7.Tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid.
- 8.Leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötavasid.
- 9.Valib tööese valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, tehnikaid ning viimistlusvõtteid.
- 11.Teab toiduainete kuumtöötlemise viise.
- 12.Teab toidu valmistamisel toimuvaid muutusi ning oskab neid teadmisi rakendada.
- 13.Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi.

14. Arvestab rühmaülesandeid täites kaasõpilaste arvamusi ja hinnanguid.
15. Tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi.
16. Valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi
17. Teab mitmekülgse toiduvaliku tähtsust oma tervisele ning põhiliste makro- ja mikrotoitainete vajalikkust ja allikaid.
18. Analüüsib toiduainete toiteväärtust ja hindab nende kvaliteeti.
19. Analüüsib menüü tervislikkust, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü.
20. Arvestab rühmaülesannete täitmisel kaasõpilaste arvamuste ja hinnangutega.
21. Kasutab menüüd koostades ainekirjandust ja teabeallikaid.
22. Kalkuleerib toidu maksumus

4. Hindamine

- Kujundav
- Jooksev
- Kokkuvõttev (veerand, aasta)

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jookvat hinnet, mille alusel moodustab veerandi lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

1. kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
 2. valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste kasutamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
 3. töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust/kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- 4 õpilase arengut, püüdlikkust, kodukorra täitmist.

Aastahinne tuleneb nelja veerandi koondhindest.

Hinne	KÄSITÖÖ
5	Kavandamine ja planeerimine - omapärased ja esteetiliselt nauditavad lahendused

	<p>kavandis; arvestatakse materjale, tehnoloogiat, tööaega; arvestatakse oma vilumustaset.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - oskab töövahendeid kasutada; oskab oma tööd kriitiliselt jälgida; töö sooritamise on õige, korrektne, puhas ja viimistletud.</p> <p>Tulemus - töö terviklik sooritamise on laitmatu</p>
4	<p>Kavandamine ja planeerimine - kavand on üsna tavaline, kuid valmis idee rakendatakse oma töös omapäraselt; ei arvestata täielikult materjali, tehnoloogiat, töökulu; ei arvestata täielikult oma vilumustaset.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - suudab tegevusplaane jälgida; töövahendite kasutamisel väikene ebakindlus; esineb väikeseid puudujääke töö sooritamisel.</p> <p>Tulemus - töö sooritamises on väikesed puudused, mis ei mõjuta töö tervikpilti</p>
3	<p>Kavandamine ja planeerimine - kavand stereotüüpne, omapära puudub; ei arvestata materjali, tehnoloogiat, tööaega – need takistavad kavandi teostust; ei arvestata oma vilumustaset – vilumustase pole töö teostamiseks piisav.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - teadmiste rakendamine töös kõrvalise abiga; töö sooritamises esineb suuremaid eksimusi; vilets kvaliteet.</p> <p>Tulemus - töö soorituse vilets kvaliteet mõjutab töö tervikpilti.</p>
2	töö nõrk sooritustase teeb töö esteetiliselt ebarahuldavaks
1	<p>Kavandamine ja planeerimine - töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa; kodune töö tegemata.</p> <p>Konkreetne tööoperatsioon või tööetapp - töö õigeaegselt esitamata; puuduvad töövahendid tunnis; ei tööta tunnis kaasa.</p>
Hinne	KODUNDUS
5	tuleb iseseisvalt toime antud korralduste täitmisega; oskab kasutada töövahendeid otstarbekalt ja eesmärgipäraselt; hoiab puhtust töö tegemisel.
4	vajab üksikute korradel abi antud korralduste täitmiseks; oskab kasutada töövahendeid eesmärgipäraselt; enamasti hoiab puhtust töö tegemisel.
3	vajab tihti abi antud korralduste täitmiseks; ei oska töövahendeid eesmärgipäraselt ja otstarbekalt kasutada; pole hoolas töö tegemisel.
2	ei oska töövahendeid eesmärgipäraselt ja otstarbekalt kasutada; pole hoolas töö tegemisel; ei tööta tunnis kaasa.

5.Õppekirjandus:

- 1.“ Kudumine “ Anu Pink, Saara Kirjastus 2002a.
- 2.“ Heegeldamine “ Anu Pink, Saara Kirjastus 2004a.
- 3.“ Õmblemine “Anu Pink, Saara Kirjastus 2003a.
- 4.“ Tikkimine Väike rahvarõivaõpetus “Anu Pink, Saara Kirjastus 2005a.
- 5.,, Tikkimine ,, Liia Laanpere, Heeli Raidla, Tallinn ,, Valgus” 1989a.
6. ,, Kodundus IV – VI klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn,Koolibri 1998a.
- 7.,, Kodundus VII – IX klass” Lea Laus, Kaie Mei, Kaie Pappel, Aino Põdra, Tallinn ,, Koolibri”.2002a.

6. Õppevahendid:

- arvuti;
- multimeedia presentation;
- mõistekaardid,
- lootomäng
- õmblusmasinad;
- triikraud;
- kärid;
- pliit;
- pootid;
- pannid